

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра китайской филологии

Аннотация к магистерской диссертации

**«Специфика воплощения национального характера в современной
китайской прозе: религиозно-культурный аспект»**

Хмельницкая Дарья Андреевна

Научный руководитель к.ф.н., доцент В.В. Жуковец

2023

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Хмельницкая Дарья Андреевна

Специфика воплощения национального характера в современной китайской прозе: религиозно-культурный аспект

Ключевые слова: НАЦИОНАЛЬНЫЙ ХАРАКТЕР, РЕЛИГИОЗНО-КУЛЬТУРНЫЙ СИНКРЕТИЗМ, СОВРЕМЕННАЯ КИТАЙСКАЯ ЛИТЕРАТУРА, МЕНТАЛИТЕТ, НАЦИОНАЛЬНАЯ КУЛЬТУРА.

Цель работы: исследовать особенности воплощения национального характера в современной китайской прозе конца XX – начала XXI вв. в ракурсе религиозно-культурного синкретизма.

Объект: корпус произведений современной китайской прозы конца XX – начала XXI, а именно «Жизнь как натянутая струна» («命若琴弦», 1985 г.), Ши Тешэна, «Девять дворцов» («九座宫殿», 1985 г.) Чжана Чэнчжи, «Лицзянские рыбы» («丽江的鱼们儿», 2004 г.) Чэнь Цюфаня, «Столиц летят к фениксу» («百鸟朝凤», 2017 г.) Сяо Цзянхуна, «Благословение небожителей» («天官赐福», 2017 г.) Мосян Тунсю, «Сколько золота в этих холмах» («How much of these hills is gold», 2020 г.) Си Памжань.

Предмет: специфика проявления национального характера в художественных произведениях современной китайской прозы через призму религиозно-культурного аспекта.

Методы исследования: культурно-исторический, сравнительно-сопоставительный, социокультурный, методы целостного и контекстуального анализа художественного текста.

Полученные результаты и их новизна: в процессе исследования были выявлены предпосылки возникновения интереса научного сообщества к пониманию реализации аспектов «национального характера» и «менталитета» в литературе; охарактеризованы особенности формирования и функционирования национального характера в современной китайской литературе; проанализировано идеально-тематическое разнообразие и стилистические особенности репрезентации национального характера в аспекте религиозно-культурного синкретизма в современной китайской прозе конца XX – начала XXI вв. **Новизна** исследования заключается в том, что впервые в белорусском китаеведении изучены особенности функционирования национального характера в ракурсе современной китайской литературы XX-XXI вв. на примере репрезентативных прозаических произведений.

Данное исследование популяризирует современную китайскую литературу в социокультурном пространстве Республики Беларусь, отображает и анализирует специфику функционирования национального характера по средствам выявления значимости религиозно-культурного синкретизма как фундаментальной основы современной китайской литературы. Исследование было апробировано на четырех научных конференциях.

Структура работы: работа состоит из введения, двух глав, заключения и списка использованных источников. Объем работы составил 76 с., список использованных источников – 100.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Хмяльніцкая Дар'я Андрэйна

Спецыфіка ўвасаблення нацыянальнага характару ў сучаснай кітайскай прозе: рэлігійна-культурны аспект

Ключавыя слова: НАЦЫЯНАЛЬНЫ ХАРАКТАР, РЭЛІГІЙНА-КУЛЬТУРНЫ СІНКРЭТЫЗМ, СУЧАСНАЯ КІТАЙСКАЯ ЛІТАРАТУРА, МЕНТАЛІТЭТ, НАЦЫЯНАЛЬНА КУЛЬТУРА.

Мэта работы: даследаваць асаблівасці ўвасаблення нацыянальнага характару ў сучаснай кітайскай прозе канца XX – пачатку XXI стт. у ракурсе рэлігійна-культурнага сінкрэтызму.

Аб'ект: корпус твораў сучаснай кітайскай прозы канца XX – пачатку XXI стт., а менавіта «Жыщё як нацягнутая струна» («命若琴弦», 1985 г.), Шы Т'ешэна, «Дзевяць палацаў» («九座宫殿», 1985 г.) Джана Чэнчжы, «Лідзянская рыбы» («丽江的鱼们 儿», 2004 г.) Чэн Ціўфаня, «Сто птушак ляціць да фенікса» («百鸟朝凤», 2017 г.) Сяо Дзянхуна, «Блаславенне небажыхароў» («天官赐福», 2017 г.) Мосян Тунсю, «Колькі золата ў гэтых пагорках» («How much of these hills is gold», 2020 г.) Сі Памжань.

Прадмет: спецыфіка праяўлення нацыянальнага характару ў мастацкіх творах сучаснай кітайскай прозы праз прызму рэлігійна-культурнага аспекта.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, паралельна-супастаўляльны, сацыякультурны, метады цэласнага і кантэкстуальнага аналіза мастацкага твора.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: у працэсе даследавання былі выяўлены перадумовы ўзнікнення інтэрэса навуковай супольнасці да разумення рэалізацыі аспектаў “нацыянальнага характару” і “менталітэту” у літаратуре; ахарактаразаваны асаблівасці фарміравання і функцыяновання нацыянальнага характару ў сучаснай кітайскай літаратуре; прааналізавана ідэйна-тэматычная разнастайнасць і стылістычныя асаблівасці рэпрэзентацыі нацыянальнага характару ў аспекте рэлігійна-культурнага сінкрэтызму ў сучаснай кітайскай прозе канца XX – пачатку XXI стт. **Навізна** даследавання заключаецца ў tym, што ўпершыню ў беларускім кітаязнаўстве вывучаны асаблівасці функцыяновання нацыянальнага характару ў ракурсе сучаснай кітайскай літаратуры XX-XXI вв. на прыкладзе рэпрэзентатыўных празаічных твораў.

Дадзенае даследаванне папулярызуе сучасную кітайскую літаратуру ў сацыякультурнай прасторы Рэспублікі Беларусь, адлюстроўвае і аналізуе спецыфіку функцыяновання нацыянальнага характару па сродках выяўлення значнасці рэлігійна-культурнага сінкрэтызму як фундаментальнай асновы сучаснай кітайскай літаратуры. Даследаванне было апрабавана на чатырох навуковых канферэнцыях.

Структура работы: работа складаецца з уводзін, двух глаў, заключэння і спіса выкарыстаных крэйніц. Аб'ём работы складае 76 с., спіс выкарыстаных крэйніц – 100.

ABSTRACT

Darya Khmialnitskaya

The Specificity of the Embodiment of the National Character in Modern Chinese Prose: Religious and Cultural Aspect

Key words: NATIONAL CHARACTER, RELIGIOUS AND CULTURAL SYNCRETISM, MODERN CHINESE LITERATURE, MENTALITY, NATIONAL CULTURE.

The purpose of the research: to study the features of the embodiment of the national character in modern Chinese prose of the late XX - early XXI centuries. from the perspective of religious and cultural syncretism.

The object: a corpus of works of modern Chinese prose of the late XX - early XXI, namely "Life is like a stretched string" ("命若琴弦", 1985), Shi Tesheng, "Nine Palaces" ("九座宫殿", 1985) Zhang Chengzhi, "Lijiang Fish" ("丽江的鱼们儿", 2004) Chen Qiufan, "One Hundred Birds Fly to the Phoenix" ("百鸟朝凤", 2017) Xiao Jianghong, "Heaven's Official Blessing" ("天官赐福", 2017) Moxiang Tongxiu, "How much of these hills is gold" (2020) C. Pam Zhang.

The subject: the specificity of the manifestation of the national character in the works of art of modern Chinese prose through the prism of the religious and cultural aspect.

The methods of the research: cultural and historical, comparative, socio-cultural, methods of holistic and contextual analysis of fiction text, methods of serial and controlled sampling.

The results and their novelty: the research has identified the prerequisites for the emergence and development of the interest of the scientific community in understanding the implementation of the aspects of "national character" and "mentality" in the literature were identified; characterized the features of formation and functioning of the national character in modern Chinese literature; analyzed the ideological and thematic diversity and stylistic features of the representation of the national character in the aspect of religious and cultural syncretism in modern Chinese prose of the late XX - early XXI centuries. The **novelty** of the study lies in the fact that for the first time in Belarusian Chinese studies, the features of the functioning of the national character were studied from the perspective of modern Chinese literature of the XX-XXI centuries on the example of representative prose works.

The **relevance** of the work is the popularization of modern Chinese literature in the sociocultural space of the Republic of Belarus. The materials of the research presents and analyzes the specifics of the functioning of the national character by means of identifying the significance of religious and cultural syncretism as the fundamental basis of modern Chinese literature. The study was tested at four scientific conferences.

Structure of the work: the work consists of an introduction, two chapters, a conclusion and a list of used sources. Scope of the work is 76 p., the list of used sources – 100.